

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Philippi Melanchthonis Grammatica Latina

Melanchthon, Philipp

Wittebergae, 1621

Caput IX. De hexametro

[urn:nbn:de:bsz:31-112308](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-112308)

Ipsi mensis erit, quando audiet: Ite, Venite.

VI. Elisionibus nimis crebris & horridis.
ut: *Ille ego, qui edi ea quæ olim habui, indigeo omnibus iam unus.*

VII. Elisionibus, quæ in primam Versus syllabam, vel in ultimum eius pedem cadunt. ut:

————— *Tam cernis autum,*
Quam aut Aquila, aut serpens Epidaurius &c.
Loripedem rectus derideat, Ethiopem albus.

VIII. Trisyllabis durioribus. ut in illo Ennii.
Telo Transegit corpus, saxo cæres cõmnuit brum.

Sic: *Deficiente pecus deficit omne nia.*

IX. Cæsura neglectu. ut:

Nuper quidam doctos cæpit scribere versus.
Romæ mania terruit impiger Hannibal armis.

NOTA. Hæc omnia tamen possunt locum in Carmine habere, si cum iudicio pro materia subjecta qualitate, tempestivè & commodè, & parcè usurpentur.

CAPUT IX.

DE HEXAMETRO.

* *Quid est genus Carminis Hexametrum?*

Est quod constat sex Versibus Hexametris.

† *Quomodo aliàs vocatur?*

Vocatur aliàs Heroicum, quod eo genere gesta & virtutes Heroum, h. e. Regum Ducumq; fortia facta conscripta sint. Item ἥρωες.
Unde

Unde Epici P
mata sua c

Et qui cor
quorum pri
cipiunt Spor
re solum Da
Trochæum.

Ultima eni

—uu—

Omnia conar

Quo me tuu

pa

† Sempè

Nonni

quando re

ingens me

le declarau

Chara Deim

tu

Confinit, atq

spe

Solet in h

ius

Tales

Δ Nolite p

Virgilius

ta regione ut

Græcia la- u

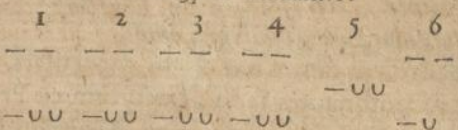
Unde Epici Poetae dicti, qui hoc genere poemata sua conscripserunt.

* Quid est Versus Hexameter?

Est qui constat sex metris seu regionibus, quorum priores quatuor sine discrimine recipiunt Spondeum vel Dactylum: quinta, ferè solum Dactylum: sexta, Spondeum vel Trochæum.

Ultima enim syllaba in quovis Versu est libera.

† Da typum Hexametri?

Omnia conando docilis solertia vincat.
Quo me cunque vocat Ios vab, sequar usque
vocantem.

† Sempèrne Quinta regio Dactylum habet?

Nonnunquam etiam Spondeum habet, quando rei alicuius gravitas & amplitudo, vel ingens mœror, animiq; angor, vel aliud simile declaratur. ut:

Chara Deum soboles, magnum Iovis incrementum.

Constitit, atque oculis Phrygia agmina circumspexit.

Solet in hoc casu, in quarta regione Dactylus poni.

Tales Versus dicuntur Spondaici.

Δ Nulline pedes præter Dactylum & Spondeum, Hexametrum ingrediuntur?

Virgilius interdum etiam in prima & quinta regione usus est Proceleusmatico. ut: 5. Æn.
Genua læUUUU bant.

Ei

CARMINE

quando aufer: In; Vene
is nimis crebris & horru
e a qre olim habita; p
uuu.

bus, quæ in primam
i ultimam eius pedan

Tam curia autem,
aut serpens Epilam
deridat, Et longin
rioribus, ut in lib
saxo cetero cõmman
deficit omne ma
lectu. ut:

cepit scribere tip
impiger Hamula
a tamen possunt
cum iudicio pro
tempellivè de con
ur.

T IX.

AMETRO

minis Hexametrum
neris Versibus Hæm

aliàs vocatur?
oicum, quod eo p
oum, h. e. Regni
scripta sunt. Ica
Dd

Omnia conando docilis solertia vincit,

Hic in tertia & quarta regione Cæsura est.

Fama maius quo non aliquid velocius ullum.

Hic in secunda & quarta regione Cæsura est.

† *Superest interdum in fine Hexametri una Syllaba, quæ de ea sentiendum est?*

Versus tales dicuntur Hypermetri. Ipsam syllabam verò remanentem, cum Vocali vel Diphthongo initiali sequentis Versus coalescere posse necesse est. ut:

Omnia Mercurio similis, vocemq;, coloremq;,

Et flavos crines.

Sic I. Georg. Aut dulcis musti Vulcano decoquit humorem,

Aut foliis undam tepidi despumat abeni.

□ Oportet ergo semper sequentem Versum à Vocali vel Diphthongo incipere; ipsamq; Syllabam remanentem similiter in Vocalem vel Diphthongum, vel etiam in M exire, ut coalescere cum initio sequentis Versus possit. ut: *Colorémq; Et flavos crines.* Sic *Decoquit humor' aut folijs, &c.*

† *Quid in Carmine Hexametro præcipue vitandum est?*

I. Ne desinat in dictionem Monosyllabam, NISI, I. vel ipse accentus non nihil adjuvet. ut:

— *Phæbo sua semper apud me*

Munera sunt.

2. Vel præcedat altera Monosyllaba. ut:

Principibus placuisse Viris non ultima laus est.

3. Vel Monosyllaba sit Enclitica. ut:

— *Non omnes eadem mirantur amantq;ve.*

4. Vel

4. Vel sit nomen Animalis quadrupedis. ut:

————— Procumbit humibos.

————— Sub ilicibus sus.

——— Canis immundus, vel amica lato sus. Hor.

————— Hac lutulenta ruit sus. Hor. 2. ep. 2.

————— Somno opprimitur glis.

Parturiunt montes, nascetur ridiculus mus.

Hor.

II. Ne desinat in tres vel quatuor dictiones disyllabas. ut: *Semper ut inducar, blandos offers mihi vultus.*

III. Ne facillè finiatur dictione quadrisyllaba. ut: *Augescent alia gentes, alia minuentur.* Lucret.

Nisi sit nomen Proprium. ut, *Amphion Dirceus in Aëteo Aracyntho.* 2. Ecl. Vel Versus sit Spondaicus. ut: *Chara Deum soboles, magnum Iovis incrementum.*

VI. Pentasyllaba quoque in fine, quantum fieri potest, vitanda sunt.

CAPUT X. DE ANAPÆSTICO.

† Quid est genus Anapæsticum?

Quod constat versibus Anapæsticis.

† Quid est Versus Anapæsticus?

Qui primis duabus regionibus admittit Anapæstum vel Spondeum; tertiâ tantum Anapæstum cum syllaba remanente.

Da